

GIÁP THÌN 2024 BÀN VỀ CON RỒNG TRONG “VĂN VÀ VÕ”

NGUYỄN TẤN TUẤN

Cho đến nay, chưa có tài liệu lịch sử khoa học nào chứng minh rồng có thật hay không, chỉ biết rồng “sống” nhiều trong thần thoại phương Đông và phương Tây, trong văn học, nghệ thuật, mỹ thuật, điêu khắc, lễ nghi, tôn giáo và trong võ thuật. Rồng biểu thị cho sự linh thiêng. Tuy vậy, có một sự thật là con rồng luôn giữ vị trí đặc biệt trong tâm linh của người Á Đông cũng như người Việt Nam.

Rồng được người châu Á xem là một trong “tứ linh” (long, lân, quy, phụng). Trong bốn con vật này chỉ có rồng là có thật. Sách Lễ Ký - Thiên Lễ Vận xưa có ghi chép: “long, lân, quy, phụng vị chi tứ linh”.

Trên thế giới cũng có một số loài động vật có tên rồng nhưng chỉ là loài rồng bò sát như rồng Komodo ở Indonesia, con cá sấu hay còn gọi là giao long... Ở Việt Nam, một số tỉnh miền núi trung du Bắc Bộ, Tây Nguyên, Kiên Giang, có loài bò sát quý hiếm gọi tên là rồng đất, thân hình màu xanh thẫm, bụng trắng, vảy thân nhỏ đều, có mào cổ và mào lưng, mặt trong đuôi có 4 - 8 lỗ, sống ở hang ổc trong bụi cây ven suối, ăn sâu bọ...

Theo các tài liệu nghiên cứu thì rồng Việt Nam có thân hình lượn sóng, gồm 12 khúc, đại diện 12 tháng trong năm. Thân hình rồng mềm mại thể hiện sự biến hóa, trên lưng nhiều vây nhỏ đều và liền mạch. Đầu rồng có bờm dài, râu cằm, không có sừng, mắt lồi to, hàm mở rộng, có răng nanh, có mào, mũi. Miệng luôn ngậm viên ngọc châu.

Trong 12 con giáp, rồng ở vị trí thứ 5 gọi là Thìn (Tý, Sửu, Dần Mão, Thìn...) có nhiều quan niệm và tử vi về tuổi Thìn: Như người tuổi Thìn có lòng vị tha, thông minh, bèn bí, quyết đoán, kiêu hãnh, xuất sắc, phi thường... Tuy nhiên, dũng mãnh, uy hùng là thế nhưng

khi sa cơ thì rồng cũng lạc lối, đánh mất bản thân, thiếu tự tin.

Một câu nói cay đắng trong truyện xưa về “*Thế Chiến quốc, thế Xuân Thu; gặp thời thế, thế thời phải thế*”. Cho nên: “con rồng có thể bay trên trời mây nhưng nếu không mây rồng cũng cũng không hơn gì con rắn mối”. Sử Việt Nam chép truyền thuyết Lạc Long Quân (cha rồng) kết duyên cùng Âu Cơ (mẹ tiên) là nguồn gốc dân tộc Việt Nam, chính vì vậy hình tượng con rồng đã ăn sâu vào tiềm thức của mỗi người con đất Việt.

Ngày xưa Hà Nội có tên gọi là Thăng Long. Vùng Đông Bắc thì có Vịnh Hạ Long, còn ở trong Nam thì Vùng Đồng bằng sông Cửu Long là vùng đất được mệnh danh là “đất chín rồng”. Trong thơ ca dân gian thì có các thành ngữ, ca dao nói về rồng như: *Rồng bay phượng múa; Rồng đến nhà tôm; Rồng mây gặp hội, rồng rồng theo mạ, quạ theo gà con; Trứng rồng lại nở ra rồng, liu diu lại nở ra dòng liu diu...*

Còn trong võ thuật, một phương tiện để phòng thân và diệt trừ cái ác có môn phái “Võ rồng”, xuất xứ từ chùa Thiếu Lâm Tự bên Tàu. Trong giới võ học từ xa xưa đã sáng tạo ra môn phái Ngũ Hình Quyền của võ Thiếu Lâm. Võ công Thiếu Lâm nguyên thủy dựa trên nền tảng La Hán thập bát chiêu thức, nhưng sau này có một vị võ sư trụ trì ngôi chùa này đã sáng tạo nên 5 loại hình võ thuật Thiếu Lâm khác nhau là: long, hổ, báo, xà, hạc.

Mỗi con vật nói trên đều có những “tuyệt chiêu” của mình. Đối với võ rồng thì chủ ý là “*Long hình linh hoạt tại thân*”. Vì vậy kỹ thuật cơ bản của võ rồng là long trào công, thân pháp của võ rồng luôn mềm mại, uyển chuyển, nội công và công phu được phối hợp nhuần nhuyễn trong chiến đấu.

(Xem tiếp trang 55)

dùng dữ liệu từ Google Scholar và Microsoft Academic Graph.

10. Trung tâm Đổi mới sáng tạo Quốc gia tăng cường hợp tác quốc tế trong lĩnh vực công nghiệp bán dẫn

Ngày 28/10/2023, cơ sở hoạt động mới của Trung tâm Đổi mới sáng tạo Quốc gia (NIC) thuộc Bộ Kế hoạch và Đầu tư được khánh thành và đi vào hoạt động tại Khu Công nghệ cao Hòa Lạc (Hà Nội). Việc khánh thành NIC

cơ sở Hòa Lạc và đưa cơ sở này đi vào hoạt động chính là nỗ lực của Bộ Kế hoạch và Đầu tư quyết tâm đưa NIC trở thành hạt nhân thúc đẩy tăng trưởng kinh tế. Theo đó, NIC sẽ là nơi quy tụ, dẫn dắt và kết nối, từng bước hoàn thiện hệ sinh thái đổi mới sáng tạo quốc gia.

Việc thành lập NIC cơ sở Hoà Lạc là để sẵn sàng đón nhận dự án đầu tư ngành bán dẫn với các chế độ ưu đãi nhất ■

Tài liệu tham khảo:

- Theo Chính phủ (<https://www.baochinhphu.vn>).
- Theo Bộ Khoa học và Công nghệ (<https://www.most.gov.vn>).
- Theo Tạp chí Tuyên giáo (<https://www.tuyengiao.vn/>).
- Theo Đài Truyền hình Việt Nam (<https://vtv.vn/>).

GIÁP THÌN 2024 BÀN VỀ... (Tiếp theo trang 51)

Ngoài các kỹ thuật long chảo công, trong võ rồng còn sử dụng các thế đánh dựa trên La Hán thập bát thủ như chưởng (ức bàn tay), đao (cạnh bàn tay), chỉ (các ngón tay), phượng dực (cùi chỏ), cương đao (cạnh bàn tay) và cả cước pháp như nguồn gốc của võ thuật Thiếu Lâm Tự nguyên thủy. Các thế tiêu biểu long quyền, như: Song long xuất hải, giao long bãi vĩ, thần long triển thảo, kim long thí thảo, thần long nhập hải đều rất đặc sắc và kẻ địch khó bề chống đỡ...

Luyện võ rồng (long quyền) đòi hỏi người học phải có trình độ cơ bản của các môn võ khác, đặc biệt là nội công. Luyện khí (thở), phương pháp thở trong long quyền từ mềm nhẹ đến dứt điểm, hắt ra khi tung đòn quyết định. Tinh thần của cách thi triển chân khí chính là là thần khí. Thần khí thường lấy tâm làm gốc, dùng phần dưới của cơ thể (đan điền) để hội tụ sức mạnh là chủ yếu. *Thần lực định tâm chủ tiên cơ* (thần lực có được trước hết là do yếu tố định tâm). *Thần xuất ư nhãn trung* (thần phát ra từ trong mắt). Giữ được thần là làm chủ được ngoại cảnh và có thể đánh thắng địch thủ vậy.

Tác giả bài viết này từng là một cán bộ

trong tổ nghiên cứu thực hiện đề tài bảo tồn võ Cổ truyền Bình Định, nay đã nghỉ hưu, xin mạn phép giới thiệu bài thảo “Huỳnh long quyền” của miền đất võ rất mạnh mẽ, uy vũ đến bạn đọc gần xa nhân mùa xuân Giáp Thìn 2024 như sau:

*“Huỳnh long quyền địa thích, thông thiên;
Luyện điệp liên hoa đã diện tiên;
Hạ địa tâm châu tung ấn chưởng;
Thanh long xuất hải, tấn song quyền...”*

Hiện nay qua việc quan sát các kỳ Festival võ cổ truyền Bình Định tổ chức định kỳ 2 năm một lần, chúng tôi thấy có khá nhiều võ phái, võ đường mang tên rồng (long) khá phổ biến trong làng võ cổ truyền Việt Nam như: Thăng Long võ đạo, Giao Long võ đạo, Thanh Long võ đạo, Tiên Long võ phái, Võ đường Kim Long Bình Định...

Rõ ràng tuy con rồng chỉ là sự tưởng tượng, nhưng rồng dường như đã sống hàng ngàn năm trong tiềm thức dân gian, rồng rất gần gũi và được mọi người tôn kính. Đặc biệt và dân tộc ta hơn 4 ngàn năm nay, luôn tự hào mình là “con Rồng cháu Tiên”, luôn nung nấu một ước mơ bay lên cùng với hào khí Thăng Long ngàn năm văn hiến ■